

ابراز نگرانی یک اقتصاددان از «دلسوز نداشتن» حوزه سلامت؛

نمی فهمند حذف ارز ترجیحی از تولید دارو، بحران می سازد؟!

«از بهمن ۱۴۰۱ به مردم هشدار دادیم که با یک بحران حاد در زمینه سلامت روبه‌رو خواهیم شد ولی دل کسی برای این ماجرا نمی‌سوزد. در تبلیغات خودمی‌گویند ارز ترجیحی برای دارو حذف نشده در حالی که ارز ترجیحی را از تولید داروی داخلی که ۹۷درصد نیاز کشور را تامین می‌کند، گرفته‌اند و آن را به واردات دارو اختصاص داده‌اند. نمی‌فهمند که این کار بحران می‌سازد؟ مقامات مسئول حیطه سلامت کشور می‌گویند بین یک سوم تا یک دهم آنچه خواسته‌ایم به‌ماداده شده است! چه چیزی از سلامت مردم می‌تواند مهم‌تر باشد». به گزارش جماران، «فرشاد مومنی» اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه علامه در نشست «چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲» با بیان مطلب فوق گفت: یکی از مهم‌ترین کار کردهای پیش‌بینی، امکان پیشگیری عالمانه از آینده نامطلوب و محتمل‌الوقوع راه‌پیا خواهد کرد. می‌توانیم با ابزار علم بفهمیم که چرا به این روز افتادیم و برای برون‌رفت از شرایط فعلی چه کارهایی باید انجام دهیم. یکی از فریب‌های بزرگ مافیاهادر جامعه این است که باب هر گونه بحث در باره شرایط را می‌بندند با این توجیه که ما خودمان می‌دانیم مشکل داریم، شمارا حل بدهید. با این فریب می‌خواهند بگویند بافساد و... کاری نداشته باشید. راه‌حل این است اول باید خطاها مورد بررسی قرار گیرد. جامعه ما باید در برابر این گستاخی‌ها، مقهور نشود.

در کشوری که با بحران تقاضا روبه‌روست، به اسم نگرانی از تورم و بهره‌وری، کارگرهای خود را به فلاکت بیشتری می‌رسانند و علاوه بر تورم، رکود هم ایجاد می‌کنند

عمرانی نسبت به پیش‌بینی عملکرد سال ۱۴۰۱ صورت گرفته است؟ طنز تلخ ماجرا این است که می‌گوییم به فکر آبروی خودتان باشید اما ما را عنصر نامطلوب می‌خوانند. تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۱ می‌گوید از حدود ۲۶۰هزار میلیارد تومان تعهد حکومت برای خلق فرصت‌های شغلی، میزان مبلغ تخصیص یافته در ۸ ماهه سال صفر بوده است. حدود ۶۵۰هزار میلیارد تومان منابع تبصره ۱۴، معادل ۴۶۰ هزار میلیارد بدهی به تامین اجتماعی و ۵۷۰هزار میلیارد تومان تسویه بدهی دولت به شبکه بانکی در بودجه سال ۱۴۰۲ درج نشده لذا از این سند آمادگی برای اصلاح امور دیده نمی‌شود بنابراین تا فرصت باقی است باید آن را اصلاح کنند.

استاد دانشگاه علامه با بیان اینکه تمام مسائل کلیدی کشور در سند ۱۴۰۲ پاک شده، گفت: حرفی درباره ریشه‌های بحران چهار ساله منفی شدن خالص تشکیل سرمایه ثابت زده نشده است. هیچ حرفی درباره بحران پاسبخگویی در باب وظایف حاکمیتی مانند مسکن، تغذیه، درمان، آموزش و... که در حال افول است هم زده نشده است. چرانسبت هزینه‌های حاکمیتی به کل بودجه به حدود یک سوم دوره جنگ رسیده است؟ چرا مردم را بی‌پناه می‌کنید؟ از بهمن ۱۴۰۱ به مردم بشارت دادیم که ما یا یک بحران حاد در زمینه سلامت روبه‌رو خواهیم شد. چرا دل کسی برای این ماجرا نمی‌سوزد؟ این شیوه حکمرانی بحران می‌آفریند.

وی با تاکید بر اینکه ما با یکی از حادث‌ترین بحران‌های تاریخ خود در زمینه بنیه تولید فناوریانه روبه‌رو هستیم، بیان کرد: روی دیگر سکه ضعف بنیه تولید وابستگی به‌دنیای خارج است. چه کسانی هستند که بذر طوفان

وابستگی به خارجی‌ها را می‌کارند؟ البته آنها که این کار را می‌کنند، در زمان وقوع طوفان در خارج کشور پناه می‌گیرند. این پافشاری افراطی بر سه مولفه استقرای از صندوق توسعه ملی، فروش افراطسی اوراق و فروش افراطی دارایی‌های کشور استوار است. بارها گفتیم اگر کارهایتان در ست است بیایید روی آنها بحث کنیم اما همیشه خودشان را پنهان می‌کنند و چند آدم دست‌چندم را معرفی می‌کنند که ته‌صحبت‌هایشان می‌گویند مامور و معذوریم. نیت ما اصلاح است و نمی‌خواهیم برای اشتها این کار را بکنیم. تجربه تاریخی ایران می‌گوید هر کاری که پرفسادتر است، نام‌های شیک‌تری به خود می‌گیرد لذا نباید فریب اسم این سیاست‌ها را خورد و باید کار کردهای آن دیده شود. چرا باید مدارس به فروش برسند؟

استمرار بازی بانرخ ارز با ابعاد فلاکت‌بار تر

مومنی افزود: یکی از نمونه‌های خطرناک که در قلب هشدارهای مارا چ به احتمال تکرار فاجعه‌های سال ۱۴۰۱ وجود دارد و انتظار می‌رفت از آن پیشگیری کنند، بند الحاقی به تبصره ۱ بودجه است. آنچه که از این مصوبه می‌آید نشانگر این است که قادر نبودند هیچ درسی از تجربه بازی بانرخ ارز در سال ۱۴۰۱ بگیرند و می‌خواهند با یک ابعاد فلاکت‌بارتری آن را استمرار دهند. در این مصوبه به نام افزایش انگیزه بازگشت از صادراتی، صیانت از ذخایر ارزی کشور، حداقل‌سازی نوسانات و... پر نوسان‌ترین سازوکار شناخته شده برای آشوبناک کردن کل اقتصاد تعبیه شده است. خلاصه ماجرا این است که یک حاکمیت‌زدایی مشکوک درباره نرخ ارز صورت گرفته و گفته شده دولت ارز را از رقم تعیین شده، ارزان‌تر نفروشد اما اگر جهش ایجاد شد، اهمیت این ماجرا نمی‌سوزد؟ این شیوه حکمرانی بحران می‌آفریند.

وی با تاکید بر اینکه ما با یکی از حادث‌ترین بحران‌های تاریخ خود در زمینه بنیه تولید فناوریانه روبه‌رو

۱۷ در بودجه ۱۴۰۱ به وزارت کار ماموریت داده سامانه محرومیت ایرانیان را راه‌اندازی کند. امسال بودجه این بند حذف شده در حالی که سال گذشته بودجه آن جذب اما اجرایی نشده بود. حالا به جای مواخذة آن افراد اصل ماجرا را حذف کرده‌اند تا ندانیم پهنه‌های محرومیت در کشور چگونه است. از طرفی تعهدات حکومت داشته‌به این صورت که از نظر کمی، میزان رشد در زمینه رفع محرومیت سقوط چشم‌گیری داشته‌به این صورت که از نظر کیفی، میزان رشد این حوزه نیمی از قدرت خرید از دست رفته را پوشش می‌دهد و طبق نظر دیوان محاسبات اگر شرافت حرفه‌ای و انسانی را رعایت کنند رقم مصوب بوده است. این مسئولیت‌گریزی‌ها در شرایطی رخ می‌دهد که بی‌سابقه‌ترین جهش‌ها در شاخص فلاکت را تجربه می‌کنیم و ادعای توجه به محرومان از سوی آقایان گوش همه را کر کرده است.

گویا بعضی راضی به زحمت استکبار جهانی نیستند!

مومنی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع کسری بودجه و شوک‌های ارزی اشاره و خاطر نشان کرد: بدون استثنای ۳۰ سال گذشته هر بار که دولت‌خواسته از طریق شوک قیمت ارز کسری خود را جبران کند، کسری سال بعد خود را تشدید کرده است. صفحه ۳۴ به بعد گزارش اقتصادی سال ۱۳۷۳ را نگاه کنید. می‌گوید تجربه کسب در آمد از نرخ ارز نشان می‌دهد به ازای هر یک واحد اضافه در آمد از محل فروش ارز گران، هزینه‌های جاری مصرفی حکومت ۳.۵ برابر افزایش یافته است. ریشه اینکه حکومت از مسئولیت‌های خود در قبال سطوح زندگی مردم طفره می‌رود، این است که خودش بیشتر ضربه می‌بیند. این را سندی که خود دولت منتشر کرده می‌گوید. گویا بعضی‌ها راضی به زحمت استکبار جهانی

مضحک‌ترین حرفی که می‌شود زدن این است که بگوییم افزایش دستمزد، مارپیچ تورمی راه می‌اندازد. مطالعات نشان می‌دهد افزایش ۱۰۰درصدی دستمزد، حداکثر ۳درصد افزایش در قیمت‌ها ایجاد می‌کند

نیستند و عجیب‌تر اینکه از ناراضی شدن مردم هم متعجب می‌شوند. در این مسیر خودتخریبی تمام فشار را روی دوش مردم می‌گذارند و حکومت بیش از اینکه در زمینه تعیین حداقل دستمزد کارگر و کارمند به حرف کارشناسان اعتنا کند به حرف‌های برخی رسانه‌های پشتیبان مافیاه، توجه می‌کند.

افزایش ۱۰۰درصدی دستمزد، حداکثر ۳درصد تورم ایجاد می‌کند

این اقتصاددان در ادامه افزود: مضحک‌ترین حرفی که می‌شود زدن این است که بگوییم افزایش دستمزد مارپیچ تورمی راه می‌اندازد. مطالعات وزارت کار نشان می‌دهد افزایش ۱۰۰درصدی دستمزد، حداکثر ۳درصد افزایش در قیمت‌ها ایجاد می‌کند. آن وقت این ماجرا که ۵۵ تا ۷۰درصد هزینه‌بنگاه‌های تولیدی صرف مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و تجهیزات می‌شود مسکوت گذاشته می‌شود چون بازی بانرخ ارز منافع مافیاهای واردکننده همین اقلام را تامین می‌کند و لو باقیمت نابودی مردم، سهم ربای بانک‌ها در قیمت تمام شده بنگاه‌های بوری بین ۲۵ تا ۲۹درصد است. افزایش چشم‌گیر نرخ بهره راهم مسکوت می‌گذارند و در کشوری که با بحران تقاضا روبه‌رو است، به اسم نگرانی از تورم و بهره‌وری، کارگرهای خود را به فلاکت بیشتری می‌رسانند و علاوه بر تورم، رکود هم ایجاد می‌کنند. پژوهش‌های مانشان می‌دهد از ۷۰ عامل مؤثر در بهره‌وری نیروی کار، ۶۷ مورد به دولت و کارفرما مربوط می‌شود. اگر شرافت حرفه‌ای و انسانی را رعایت کنند می‌بینند میزان مهارت و کارایی کارگران جهش پیدا کرده تا جایی که سهم نیروی کار بیسواد ۹۰درصد کاهش پیدا کرده است. چقدر باید بی‌شرم باشند که چوب بهره‌وری را بر سر نیروی کار ایرانی بلند کنند.

وی همچنین بیان کرد: به‌طور مشخص در حیطه مجوز صنعت‌هایی که برای فعالیت‌های تولیدی در بخش صنعت داده می‌شود، بحران صرفه‌مقیاس رخ می‌دهد. بدون ضابطه در حال صدور مجوزهایی هستند که ضد توسعه‌ای‌اند. مرکز آمار می‌گوید چیزی حدود ۲۰هزار و ۵۲۰ واحد مرغ‌گوشتی داریم که حدود ۱۸هزار و ۲۷۶ واحد آن فعال هستند و کل فرصت شغلی ایجاد شده اینجا ۷۶هزار نفر (۳.۵ شاغل در هر واحد) است. یک شرکت تولید مرغ گوشتی برزیلی در یک واحد با ۷۳هزار شاغل، ۴۰ برابر کل واحدهای تولیدی در کشور ما مرغ تولید می‌کند یعنی یک تمرکز افراطی در زمینه مجوزدهی به این فعالیت‌های رانتی وجود دارد و بنیه تولیدی کشور سقوط کرده است. سهم رانتی معدنی‌ها از ارزش افزوده بخش صنعت از حدود ۳۰درصد در سال ۱۳۷۰ به ۷۰درصد در سال ۱۳۹۶ رسیده و در همین دوره سهم نساجی از ۲۵ به ۵۵درصد کاهش یافته است. محاسباتی شده که می‌گوید ارزآوری هر یک کیلو محصول نساجی ما بین ۵ تا ۷ برابر رانتی معدنی هاست یعنی شما از یک طرف آنها را چاق کرده‌اید و الا آن مجبورید به این صنایع باج بدهید تا ارز خود را برگردانند.

مومنی در پایان گفت: ماجرای کنترل تورم و رونق تولید، بدون متوقف کردن رویه‌های فاسد و ضد توسعه‌ای محال است. حکومت باید برای تحقق این هدف دست به انتخاب راهبردی بزند.

بررسی سهم جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص نشان می‌دهد که در زمستان ۱۴۰۱ حدود ۹.۵درصد جمعیت شاغل به دلایل اقتصادی (فصل غیر کاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت بیشتر و...) کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این در حالی است که ۳۵.۶درصد شاغلین ۱۵ ساله و بیشتر، ۴۹ ساعت و بیشتر در هفته کار کرده‌اند.

یادداشت

رقم دستمزد کارگران تغییر نمی‌کند

حمید حاج اسماعیلی، کارشناس بازار کار

خواسته کارگران برای تغییر دستمزد راه به جایی نمی‌برد چون به لحاظ حقوقی این خواسته اشکال اساسی

دارد. مصوبه افزایش دستمزد در یک شورای سه‌جانبه تصویب شده و یک اقدام صرفاً دولتی نیست.

در گذشته نیز چنین موضوعاتی مطرح بوده و در حال حاضر نیز این یک کار بیهوده‌ای است که به نظر من راه به جایی نخواهد برد. در واقع اقدام برخی از تشکل‌های کارگری برای طرح شکایت، راه به جایی نمی‌برد.

آنچه که الان نمایندگان کارگری دنبال می‌کنند و آنچه که در شورای عالی کار اتفاق افتاد، در واقع به لحاظ ذاتی و رفتاری دچار تعارض و تناقض است. اقدامی که در حال حاضر نمایندگان کارگری برای اعتراض به مصوبه دستمزد انجام می‌دهند، بر خلاف اتفاقی است که در شورای عالی کار رخ داده و نمایندگان رسمی کارگران آن را امضا کردند.

این نشان می‌دهد که راهبرد تشکل‌های کارگری برای تامین منافع کارگران دچار ضعف ساختاری است چون از طرفی آنها تلاش می‌کنند منافع کارگران را پیگیری کنند و از طرفی در تلاش هستند تا ثابت کنند بخشی از مجموعه وابسته به دولت در کشور هستند و این در تعارض منافع است.

این شکل از رفتار و فعالیت‌ها برای حقوق کارگران بانص صریح قانون و منافع کارگران در مغایرت جدی است. بر این اساس، آنچه که نمایندگان کارگری باید دنبال کنند، استیفای حقوق کارگران است. معتمد اگر نمایندگان کارگری با مساله دستمزد اعتراض دارند، باید تشکیلات کارگری را مورد بازنگری و ارزیابی قرار دهند.

اخبار کارگری

اخبار خوش برای بازنشتگان کارگری در راه است

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری گفت: نتایج مذاکرات اخیر نشان می‌دهد ۲۵درصد باقیمانده متناسب‌سازی اعمال خواهد شد و موضوع حق عائلهمندی هم بازنگری خواهد شد. فکرمی‌کنم احکام بازنشتگان در اردیبهشت ماه نهایی شود. به گزارش ایلنا، حسن صادقی در جلسه ماهانه اعضای اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری گفت: موضوع ۲۵درصد باقیمانده متناسب‌سازی را پیگیری کردیم. مطابق اطلاعاتی که ما به دست آورده‌ایم، تامین اجتماعی نظر مثبتی برای پرداخت ۲۵درصد دارد اما در مورد نحوه پرداخت این ۲۵درصد اطلاعاتی نداریم. هنوز مشخص نیست این ۲۵درصد بعد از افزایش حقوق اعمال می‌شود یا قبل از آن. نمایندگان کانور در حال توافق بر سر این موضوع هستند.

وی بیان کرد: در مورد حق عائلهمندی نیز صحبتی با معاونت تامین اجتماعی داشتیم. حق عائلهمندی، منطبق با آنچه بازنشتگان دولتی می‌گیرند، نیست. صحبت من این بود که اگر قرار است حق عائلهمندی را پرداخت کنید متناسب با مصوبه دولت این کار را انجام دهید. طبق مصوبه تریم حقوق، دولت حق عائلهمندی را برای کارمندان و بازنشتگان خود افزایش داده به گونه‌ای که بازنشتگان کف‌بگیر تامین اجتماعی ۹۰۰ هزار تومان از بازنشتگان دولتی عقب‌تر هستند. اراده معاونت سازمان را بر این دیدم که در این خصوص کاری انجام دهد. البته مناقشاتی بر سر این موضوع وجود دارد اما به هر حال گفته شده قرار است بازنگری‌ای در خصوص حق عائلهمندی صورت بگیرد.

صادقی در پایان گفت: چیزی که می‌دانیم و در مذاکرات غیررسمی به آن رسیدیم این است که هم ۲۵درصد اعمال خواهد شد و هم موضوع حق عائلهمندی بازنگری خواهد شد. فکرمی‌کنم احکام بازنشتگان در اردیبهشت ماه نهایی شود.

مصوبه کمک هزینه مسکن کارگران ابلاغ شد

معاون اول رئیس جمهور مصوبه مربوط به تعیین کمک هزینه مسکن کارگران مشمول قانون کار در سال ۱۴۰۲ را ابلاغ کرد.

به گزارش توسعه ایرانی، هیات وزیران در جلسه ۱۶ فروردین ماه ۱۴۰۲ به پیشنهاد شورای عالی کار و تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد ماده ۴ اصلاحی قانون راجع به طبقه‌بندی مشاغل و برقراری کمک هزینه مسکن کارگری مصوب کرد تا کمک هزینه مسکن کارگران مشمول قانون کار از ابتدای فروردین ماه ۱۴۰۲، ماهانه مبلغ ۹ میلیون ریال باشد. این مصوبه از سوی محمد مخبر ابلاغ شد.